

LUOTA-hanke, Luomu tavoitteisiin

ProAgria Etelä-Pohjanmaa ja Österbottens Svenska Lantbruksskällskapet

Tiina Peltonen (esitys ja kuvat)

LUKE - Valkuaisruokinnan ABC, osa 4: Herne ja
härkäpapu nautojen ruokinnassa – edut ja
haasteet ti 16.12.2025 klo 10-12

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Herneen ja härkäpavun viljely luomutiloilla

Valtakunnallisesti

- 2025 Rehuherne 38 882,34 ha / 3 517 tilaa
 - Eniten Astronaute ja Ingrid lajikkeita
 - Etelä-Pohjanmaalla rehuhernettä tavanomaisena viljeltiin 4400 ha ja luomuna 400 hehtaarilla
 - Lisäksi rehuhernettä oli runsaasti seoksissa varsinkin kotieläintiloilla
- 2025 Härkäpapu 6 262,30 ha / 596 tilaa
 - Etelä-Pohjanmaalla härkäpapua tavanomaisena viljeltiin 400 ha, luomuna ei laisinkaan
 - Lisäksi härkäpapua oli mukana seoksissa, myös luomuviljelyssä
- Kasvukauden pituus asettaa haasteita

Pienryhmissä opittua

- Sekä härkäpapua, että hernettä on ollut käytössä luomutiloilla
 - Kokoviljasäilörehuna
 - Tyypillisesti herne/härkäpapu + kaura/vehnä (+ ohra)
 - Jauhettuna appeessa
 - Tilan omalla myllyllä
 - Rahtimyläri jauhanut valmiiksi
 - Teollisena rouheena appeessa
 - Rahtimylärin seoksissa robottirehuina
 - Osalla tiloista 2 silloa robotille
 - Toinen täysrehulle
 - Toinen tilan omalle esim. herneviljaseokselle
 - Osa tiloista syöttänyt pelkästään tilan omia seoksia
- Hyvin usein nurmi perustetaan alle

Pienryhmissä opittua

- Sopii erityisen hyvin luomuviljelyssä viljelykiertoon
 - Erinomainen typenlisääjä
 - Tavoitteena korkea valkuaisomavaraisuus ruokinnassa
- Korjuu yleensä onnistuu joko puimalla tai korjaamalla kokoviljasäilörehuksi
 - Kokoviljasäilörehuissa yleensä hyvin vihermassaa ja valkuaista ruokinnan tueksi
- Epäonnistuminen harmittaa yhtenä kasvukautena, turhauttaa kahtena peräkkäisenä ja yleensä kolmannen epäonnisen kauden jälkeen ei enää huvita ja on liian kallista
- Yhteistyössä on voimaa ja Etelä-Pohjanmaan ja Etelä-Suomen viljelijöiden välillä on pitkiä kumppanuuksia

Pienryhmissä opittua

Luomusato	2024		2023	
	milj.kg	osuus %	milj.kg	osuus %
Vehnä	13,8	1,8	17,6	2,4
Ruis	4,4	10,1	11,1	12,2
Ohra	14,9	1,3	13,1	1,2
Kaura	91,1	7,5	86,6	8,6
Seosvilja	14,5	31	10,9	27,5
Tattari	0,4	26,7	0,4	30,8
Rypsi ja rapsi	4,4	9	3,2	7,9
Peruna	5,7	1	8,4	1,7
Herne	12,5	12,1	9,3	10,7
Härkäpapu	2,5	18,5	1,9	17

Lähde: Luke

Pienryhmä koolla Mara Bjarnen pellolla

Pieryhmä koolla Björknäsin tilalla

Pienryhmissä opittua

Tilan tavoitteet ?

- Tilan tuotantosuunta
 - Kasvi, kotieläin
- Mikä on strategia?
 - rehua tilan omille eläimille
- Omavaraisuus
- Myyntikasvivaatimus → 30% vuosittain
- Sopimusviljely
- Tukien optimointi

NÄIHIN KAIKKII
VALKUAISKASVIEN
VILJELY SOPII
ERINOMAISESTI

Karin luomutila, Alajärvi

ProAgria

- Luomussa 1995 alkaen
- N. 330 ha
- Nurmet, laitumet, ohra, kaura, seosviljat, herne, rypsi
- 1 robotti
- Aperuokinta
 - Säilörehu (2. satoa)
 - Apilapitoinen
 - Satunnaiset kokoviljasäilörehut
 - Kuivattu vilja+herne tai murskevilja
 - Oma rypsi puristeena
 - Robotin täysrehu ja rahtimyllärin seos
 - Kesällä vapaa laidunnus
- Viimeinen 12 kk EKM 10550

@tiina_karinluomutila

**Euroopan unionin
osarahoittama**